

28⁴ 5.2017

Julkinen

SISÄMINISTERIÖ

02.05.2017

INRIKESMINISTERIET

Sisäministeriö

Viite: SM:n lausuntopyyntö 23.3.2017 SM017:00/2016 SMDno-2016-696

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ulkomaalaislain ja ulkomaalaisrekisteristä annetun lain muuttamisesta

Sisäministeriö on pyytänyt mm. valtiovarainministeriön lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi ulkomaalaislain ja ulkomaalaisrekisteristä annetun lain muuttamisesta. Esityksen tavoitteena on tukea yrittäjyyttä ja sitä kautta talouskasvua ulkomaalaislain keinoin. Esityksellä korjattaisiin lainsäädännön puutteet koskien yrittäjien maahanmuuttoa sekä sujuvoitettaisiin oleskeluprosessia niin, ettei jatkolupaa varten enää vaadittaisi uudestaan sormenjälkiä ja asiantuntijatyötä varten myönnetyn oleskeluluvan enimmäisvoimassaoloaikaa pidennettäisiin joissakin säädettyissä tapauksissa vuodesta kahteen vuoteen. Kasvuyrittäjiä varten luotaisiin oma menettely (startup-yrittäjät).

Valtiovarainministeriö toteaa lausuntonaan seuraavan.

Tavoitteet ja ehdotetut toimenpiteet yrittäjyyden ja sitä kautta talouskasvun tukemiseksi ovat lähtökohtaisesti kannatettavia ja hallituksen tavoitteiden mukaisia. Ehdotus tukisi osaltaan hallituksen tavoitteita kasvuyrittäjyyden lisäämiseksi. Mutta ulkomaalaisten kasvuyrittäjyyden lisääminen saattaisi vaatia vielä myös muita toimia, kuten vaatimusta suomalaiseen yritykseen sijoitettua tiettyä pääomamäärää.

Ehdotetut toimenpiteet oleskeluprosessin sujuvoittamiseksi ja keventämiseksi vaikuttavat perustelluilta.

Hallinnon työnjaon kannalta Tekesin asiantuntemuksen käyttö kasvuyritysten liiketoiminnallisten kasvu- ja kannattavuusarvioinnissa vaikuttaa perustellulta, kunhan voidaan varmistua siitä, että yrityksille rahoitusta myöntävälle Tekesille ei synny eturistiriitoja. Maahanmuuttovirasto voisi tukeutua suoraan tähän arvioon oleskelulupapäätöstään valmistellessa. Myös määräaika oleskeluluvan hakemiselle, 2 kk Tekesin lausunnon antamisesta, vaikuttaa tarkoituksenmukaiselta, mutta itse oleskelulupapäätös pitäisi saada näissä tapauksissa varsin nopeasti. Valtiovarainministeriö kuitenkin katsoo, että tulisi vielä uudelleen arvioida Tekesin lausunnon maksuttomuus ja maksuperusteet. Esitysluonnoksen mukaan oleskelulupaa varten annettava puoltolausunto olisi maksuton. Maksullisuuden arviointi tulisi tehdä jo sen johdosta, että Tekesin ulkomaalaisen yrittäjän kasvuyrityksen liiketoiminta-arvion tulee tukea Suomeen haattavan oleskeluluvan myöntämispäätöstä eikä muodostua yleiseksi yritystoiminnan arviointivälineeksi, miksi se muodostunee jos oleskelulupaa Suomeen ei haetakaan. Toimin-

tamääräahojen käyttö lupatoiminnan kulujen kattamiseen ei vaikuta tarkoituksenmukaiselta.

Tekesin lausuntoon olisi valitusoikeus. Määräajan laskeminen tapauksissa, joissa valitetaan, tulisi selventää. Liiketoimintasuunnitelman pysyttäminen ajan tasalla saattaa vaatia nopeastikin päivittämistä. Epäselvää on, miten se valitustapauksissa hoidetaan niin, että Maahanmuuttovirasto tekee päätöksen ajan tasalla olevien tietojen perusteella.

Myös Tekesin, ja myös Maahanmuuttoviraston päätöksen, lausunnon julkisuudesta olisi hyvä säätää tai ainakin avata noudatettavaa lainsäädäntöä perusteluissa.

Esityksessä tulisi todeta, että ehdotetut lainsäädännön muutokset voidaan hoitaa nykyrahoituksen puitteissa, tarvittaessa määrärahoja uudelleen kohdentamalla. Tämä on tarpeen jo senkin johdosta, että ns. budjettilakiesitykseksi lakiesitystä ei ole merkitty. Valtioneuvoston raha-asiainvaliokunnan käsittely on kuitenkin tarpeen.

Valtiosihteeri kansliapäällikkönä

Martti Hetemäki

Osastopäällikkö, budjettipäällikkö

Hannu Mäkinen

Tiedoksi

BO (Vallinheimo, Eckstein)
RMO (Taipale)
HO (Huotari)
KAO (Salminen)